

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชน ในการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และ 3) ศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอบางพลี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับคือ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สำหรับการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามตัวแปรที่กำหนดไว้ ใช้ค่าที (t-test) สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม และค่าเอฟ (F-test) สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มย่อยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ส่วนการทดสอบรายคู่ใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของประชาชน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากนั้นสังเคราะห์ให้เป็นประเด็นสำคัญแล้วแจกแจงความถี่ก่อนนำเสนอโดยจัดเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า โดยภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยคาดหวังการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนก็คาดหวังการปฏิบัติทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่ 1 การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยการคาดหวังการปฏิบัติงานเท่ากับ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = .69 และ $\bar{X} = 4.00$ S.D. = .70 ตามลำดับ)

สำหรับบทบาทที่เป็นจริง พบว่า ในภาพรวม ผู้นำชุมชนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$ S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 2 ด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่ 1 การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงกว่าด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหายาเสพติดเพียงเล็กน้อย ($\bar{X} = 3.78$ S.D. = .74 และ $\bar{X} = 3.77$ S.D. = .86 ตามลำดับ)

2. การเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ตามตัวแปรส่วนบุคคล มีข้อสรุปดังนี้

2.1 ตัวแปร เพศ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

2.2 ตัวแปร อายุ พบว่า ประชาชน ที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงทั้งในภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

2.3 ตัวแปร ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชน ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงทั้งในภาพรวม และรายด้าน ก็แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

2.4 ตัวแปร อาชีพ พบว่า ในภาพรวม ประชาชนที่มี อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นำชุมชนก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนทั้งในภาพรวมและรายด้านพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 ตัวแปร รายได้ต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม ประชาชนที่มี รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.6 ตัวแปร ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ พบว่า ประชาชนที่มี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดเท่านั้นที่ความคิดเห็นของประชาชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สรุปประเด็นสำคัญและเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้
 1) ควรจัดหางบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดเพิ่มขึ้น (n = 56) 2) ควรช่วยเจ้าหน้าที่บ้านเมืองสอดส่องดูแลปัญหายาเสพติดในชุมชน (n = 40) และ 3) ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง (n = 23)

3.2 ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้ 1) ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง (n = 72) 2) ควรมีการเฝ้าระวังทั้งผู้ค้าและผู้เสพ (n = 39) และ 3) ควรจัดตั้งศูนย์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด (n = 18)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง “บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” สามารถนำผลที่เกิดขึ้นมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. บทบาทที่คาดหวังของผู้นำชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ทั้งด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประชาชนต่างคาดหวังให้ผู้นำชุมชนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ปัญหายาเสพติดนับวันจะมีความรุนแรงยิ่งขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนของชาติที่ตกเป็นทาสของยาเสพติดจะต้องหมดสิ้นอนาคตลง ประชาชนจึงมีความคาดหวังให้ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ปัญหายาเสพติดหมดไปจากชุมชนหมู่บ้าน และพัฒนาหมู่บ้านชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนถัดจากครอบครัวโดยช่วยกันอบรมสั่งสอน ปลูกฝังค่านิยม อุดมการณ์ คุณธรรมที่ดีงามและเหมาะสม ช่วยกันสอดส่องดูแลเด็กและเยาวชนในชุมชนหมู่บ้านอย่างใกล้ชิด เมื่อชุมชนหมู่บ้านมีสภาพแวดล้อมที่ดี คนในชุมชนหมู่บ้านมีจิตสำนึกที่ดี และประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน เมื่อเด็กและเยาวชนเจริญเติบโตขึ้นก็จะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เพราะได้เรียนรู้และซึมซับแต่สิ่งที่ดีงามจากชุมชนหมู่บ้านของตน จึงเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าในปัจจุบันและอนาคต ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครบุตร อัครสุขบุตร (2548, หน้า 56) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของกำนันและผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมากตามลำดับคือ การประกาศชี้แจงถึงโทษภัยของยาเสพติดผ่านหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสายในหมู่บ้าน ร้อยละ 41.0 รองลงมาคือ การปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้อยละ 36.9 และการชักชวนประชาชนเข้ารับการอบรม เมื่อเจ้าหน้าที่ออกมาให้การอบรมเรื่องยาเสพติด ร้อยละ 33.9 ส่วนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก คือ ขอมรับและชักชวนผู้อื่นให้ยอมรับผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดให้กลับเข้าสู่ชุมชน ร้อยละ 63.5 รองลงมาคือ แนะนำแนวทางใน

การแก้ปัญหาชีวิตให้แก่ผู้ติดยาเสพติด ร้อยละ 50.6 และแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปบำบัดรักษา ร้อยละ 48.7

2. บทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ทั้งด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประชาชนต่างก็มีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันปัญหายาเสพติดมีแนวโน้มการแพร่ระบาดมากยิ่งขึ้น ทั้งการผลิต และการค้า ยาเสพติด ทำให้เกิดปัญหาการใช้ยาเสพติดมากขึ้นในชุมชน ผู้นำชุมชนในฐานะผู้ที่มีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดดังกล่าวแล้วจึงต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้ชุมชนของตนมีปัญหานี้เรื่องนี้น้อยที่สุด เพราะถ้าไม่ปฏิบัติอย่างจริงจังเอาจะเกิดผลเสียหายที่ร้ายแรงมากกว่านี้ นอกจากนี้ผู้นำชุมชนย่อมเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่อง นับถือ หรือการยอมรับ จากประชาชนในชุมชนนั้น ๆ อยู่แล้ว จึงเป็นผู้สามารถจะชักจูงใจและก่อให้เกิดแรงศรัทธาในชุมชนที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันในด้านต่าง ๆ เพื่อชุมชนและสังคมนั้น ๆ ได้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกริช บุญทา (2540, หน้า 65) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษ : ศึกษากรณี ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอวังโคกน จังหวัดสกลนคร” ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนได้มีบทบาทร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรณรงค์ต่อต้านปัญหายาเสพติดในชุมชน ตลอดจนได้จัดเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้กับชุมชน ทราบ และมีบทบาทส่งเสริมด้านจริยธรรม รวมถึงจัดกิจกรรมทางศาสนา เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนเป็นอย่างมาก

3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามตัวแปรส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า

3.1 เพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันนี้เพศหญิงได้รับการศึกษา เท่าเทียมกับเพศชาย ทำให้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ ได้ใกล้เคียงกับเพศชาย จึงรับทราบนโยบายของรัฐ ในด้านการป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติด รวมถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้นำชุมชนที่จะต้องร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาสำคัญของประเทศ จึงทำให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็ตามต่างคาดหวังที่จะให้ผู้นำชุมชนปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเต็มที่และเกิดผลดีต่อบ้านเมือง และเมื่อได้พบเห็นการปฏิบัติหน้าที่จริงของผู้นำชุมชนแล้ว ก็คงสามารถรับรู้หรือประเมินคุณภาพของการทำงานได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา อ่ำไพเจนเจริญ (2547, หน้า 106) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วน

ร่วมในการดำเนินงานของชุมชนต่อนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเทศบาลเมือง
ขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี”ผลการวิจัย พบว่า กรรมการชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขใน
เขตเทศบาลเมืองขลุงที่มีเพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 อายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง
และบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยภาพรวมแตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนที่มีอายุต่างกัน อาจมีผลทำให้
วิสัยทัศน์และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ต่างกันด้วย จึงมีผลต่อการคาดหวังในบทบาทของผู้นำ
ชุมชน และการประเมินผลการปฏิบัติจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา สุภาพ (2550, หน้า 93) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วม
ป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของผู้นำชุมชนในจังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำ
ชุมชนที่มีอายุแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายา
เสพติดโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนที่
มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีโอกาสเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย รวมทั้งมีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชน ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากยิ่งขึ้น
ประกอบกับเป็นผลมาจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้การ
คมนาคม การสื่อสารมีความถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ทำให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงมีโอกาส
รับรู้ข้อเท็จจริงและสถานการณ์ต่าง ๆ จากสื่อมากมาย เช่น โทรศัพท์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ จึงมี
ความรู้เท่าทันเหตุการณ์มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ รวมถึงการดำเนินการป้องกันและ
แก้ไขปัญหายาเสพติด จึงมีผลต่อการคาดหวังในบทบาทของผู้นำชุมชน และการประเมินผลการ
ปฏิบัติจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างจากผู้ที่มีการศึกษาต่ำ
กว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา สุภาพ (2550, หน้า 94) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วม
ป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของผู้นำชุมชนในจังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนที่
มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 อาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่
คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคม ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในหมู่เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ว่ากลุ่มอาชีพใดก็จะพบเห็นปัญหานี้ จึงตระหนักถึงภัยอันตรายของยาเสพติดเช่นเดียวกัน และต่างคาดหวังที่จะให้ผู้นำชุมชนปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลเช่นเดียวกัน ดังนั้นเมื่อได้พบเห็นการปฏิบัติหน้าที่จริงของผู้นำชุมชนแล้วคงสามารถจะรับรู้หรือประเมินคุณภาพของการปฏิบัติงานได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร.ต.ท.เกรียงศักดิ์ คงทับทิม (2546, หน้า 87) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของผู้นำชุมชนแตกต่างกัน

3.5 รายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก กระแสสังคมเกิดความตื่นตัวและตระหนักถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมากขึ้น ทำให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างมาก ตั้งแต่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน และประชาชนในชุมชน ทำให้ประชาชนถึงแม้จะเป็นผู้ที่มีรายได้หรือเศรษฐกิจแตกต่างกัน ก็คงคาดหวังที่จะให้ผู้นำชุมชนของตนปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเต็มที่เช่นเดียวกัน ดังนั้นเมื่อได้พบเห็นการปฏิบัติหน้าที่จริงของผู้นำชุมชนแล้ว ก็คงสามารถรับรู้หรือประเมินคุณภาพของการปฏิบัติงานได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ คงทับทิม (2546, หน้า 87) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของผู้นำชุมชนแตกต่างกัน

3.6 ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของประชาชนที่นานต่างกัน ย่อมมีผลทำให้ประชาชนได้พบเห็นการปฏิบัติงานของผู้นำชุมชนได้มากน้อยต่างกัน ทำให้ทราบคุณลักษณะและคุณภาพการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของผู้นำชุมชนแต่ละคน จึงมีผลต่อการประเมินบทบาทที่คาดหวังและ

บทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรัตน์ ชื่นอารมย์ (2551, หน้า 110) ที่ได้ศึกษา เรื่อง “ยุทธศาสตร์การป้องกันปัญหาเสพติดของผู้นำชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถิน อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี” ผลการศึกษาพบว่า วิวัฒนาการของการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่ผ่านมา แต่เดิมผู้นำชุมชนมีบทบาทในการดำเนินงานด้านยาเสพติด โดยใช้วิธีการปราบปรามแต่ปัจจุบัน ได้หันมาใช้ยุทธศาสตร์ทั้งปราบปรามและบำบัดรักษาร่วมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบลที่ผ่านมา โดยมีการดำเนินงานที่มุ่งมั่นและจริงจัง เน้นการทำงานเชิงรุก ร่วมกับการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบล การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนร่วมกับการพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชนซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1.1 ควรกระตุ้นให้คนในชุมชน ให้ความสนใจและสละเวลาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะเป็นภาระหน้าที่ของผู้นำชุมชน

1.2 ควรขอความร่วมมือจากภาคเอกชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ ฯลฯ เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประสบความสำเร็จตามที่ ตั้งไว้

1.3 ควรจัดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมกับผู้นำชุมชน เช่น การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติด จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่เยาวชน เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้กับคนในชุมชนเห็นความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากขึ้น และในการออกตรวจขอให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาร่วมออกตรวจติดตาม

1.4 ควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และร่วมมือกันอย่างจริงจัง เพื่อบรรลุผลร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงพัฒนาผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพในด้านต่าง ๆ สูงขึ้น รวมทั้งด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดสมุทรปราการ รวมถึงจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ

2.2 ควรทำการวิจัยโดยการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชน

2.3 ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้นำชุมชนได้มีการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วย